

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{er.} 31.

12. Marca 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Lwowa. —

JO. Xiążę Filip Hessen Homburg Feldmarszałek Lejtnant, naczelnie dowodzący w Galicyi przybył do tój stolicy w dniu 9. b. m. wieczorem.

— Z Rozwadowa (w Cyrkule Rzeszowskim). —

Dnia 18. Lutego 1828.

Dzień 12. Lutego r. b. jako rocznicę urodzin Najjaśniejszego, szczęśliwemu nam panującemu Monarchy, obchodzono tu z niezwykłą, lecz z serca pochodzącą radością, wśród nieustannego od rana aż do północy huku moździerzy, solennym nabożeństwem w kościele OO. Kapucynów i oświetleniem miasteczka, aż do najuboższej chaty, zgoła wszystkimi sposobami, na jakie tylko obywatela tutejsi zdobyć się mogli, nie oszczędzając niczego przy najlepszych chęciach. Lecz ta powszechna radość doszła do najwyższego stopnia, gdy JO. Xiążę Józef Lubomirski dziedzic, nieprzerwanie przytomny tój uroczystości, przy zakończeniu nabożeństwa, po odśpiewaniu przez liczne Duchowieństwo *Te Deum*, w przytomności wszystkich zgromadzonych podanych wydał rozkaz do poborey podatków, ażeby ku większej pamiętce i uświetnieniu dnia tego, któregośmy z utęsknieniem oczekiwali, podatki na poddanych Obwodu Rozwadowskiego, do końca roku 1824. zaległe, i w drodze sekwestracji będące, obrachował, oświadczając, że ile bądźby takowe wynosiły, zapłaci. — Żadne pióro określić nie zdoła, jaką radość na zgromadzonych w większej liczbie tego daru ucześnieściach, sprawiła ta odezwa — jaśniały ze zbytecznego ukontentowania wszystkich twarze, a dziękczynne i błagające modły o długoletnie panowanie i czerstwe zdrowie N. Pana, odbijały się długo o sklepienia świątyni pańskiej.

Obrachowane natychmiast niedobory podatków, wynosiły ogółem 389 ZB. 26 1/4 kr. m. k., które JO. Xiążę Józef Lubomirski natychmiast z dochodów swoich wyliczyć, do książek podatkowych wpisać i do c. k. Kassy Cyrkularnej Rzeszowskiej odwieźć rozkazał.

Długo trwały głośne modły, a dotąd w każdej gminie, w każdej prawie chacie wieśniaka słyszeć się dają częste wzdychania do Boga, a

nam długo zachować raczył Césarza Franciszka. T. J.

— Z Wiednia. —

N. Pan raczył najtąskawiej c. k. Komisarzowi Cyrkułowemu Kazmierzowi Hrabi Lanckorońskiemu nadać godność Podkomorzego.

Podczas pięćdziesiąt piątego losowania dawnego długu stanu w pieniądzech papierowych, przedsięwziętego w d. 1. t. m. w skutek najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818. wyciągnięto rząd Nro 293. Rząd ten zawiera obligacje pożyczki w Genui zaciągniętej, a mianowicie: na 2 procentu N. 1. z piątą częścią summy kapitałnej, na 2 1/4 procentu N. 10 z szóstą częścią summy kapitałnej, tudzież N. 627 aż włącznie N. 1685, w ilości kapitałnej 1 mil. 140,155 ZR. 15 kr., a w ilości procentowej według niższej stopy 25,014 ZR. 26 2/4 kr.

Numera obligacyj pojedynczych w tym rzędzie zawarte, ogłoszone zostaną dodatkowo w osobnym wykazie. (G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Konstytucyjoniści donosi z Lizbony z d. 6. Lutego, że Xiążę Kadaval upoważniony jest przez Izbę Parów złożyć nnizoność Infantowi Dom Miguel jeszcze przed przedstawieniem Komissyi Parów. Izba Parów na przełożenie Kardynała Patriarchy przesała swojej duchownej Komissyi list Nuncjusza, który względem Arcybiskupa z Elvas, jednego ze czterech Parów przed sądownymi, domaga się duchownego uwolnienia. Biskupi Algarvii i Beja jakoteż Arcybiskup z Elvas, odrzucić mieli tę prerogatywę. (D. A.)

Hiszpanija.

Dziennik wychodzący w Kadyxie: *Dos Mundos* z dnia 30. Stycznia zawiera co następuje: Dzisiaj przybyła tu po 38 dniowej żegludze z Puertorico kupiecka galiota Irena, pod Kapitanem Jacinto Ombrabeilas, z ładunkiem skór i bawełny do Barcelony przeznaczona. Podług zeznania Kapitana, ukazały się w tajemcznej zatoce d. 19. Grudnia r. z. okręt liniowy hiszpański

)

Guerrero, jedna fregata hiszpańska i bryg wojenny hiszpański Herkules, wraz z angielską fregatą, a wspomniony bryg, na którego pokładzie znajdował się Admirał Laborde, zawiął do przystani. Dnia 23. Grudnia, jako w dniu, w którym galiota Irena ztamtąd odpłynęła, i bryg opuścił tę przystań i połączył się z innemi hiszpańskimi okrętami, które przed przystanią stały na kotwicy. (D. A.)

Wielka Brytania i Irlandya.

W d. 13. Lutego były wielkie pokoje w Windsorze, na których znajdował się Lord W. Admirał, kilku Ministrów, i Vicehrabiowie Goderich i Wynn. Kapitan Felowes z fregaty Dartmouth, przez W. Admirała przedstawiony, został na rycerza pasowany, a Sir John Beckett W. Sędzią wojskowym mianowany. Późem odprawił Król tajną radę, na której ułożono listę tegorocznych Szerifów.

Zasłużenie Xiężniczki Feodory Leiningen z Xięciem Hohenlohe - Langenburskim, dopełnione zostało uroczyscie w d. 18. Lutego w obecności rodziny król. (wyjąwszy Króla), ciała dyplomatycznego, w Kensington, w wiejskiem mieszkaniu Matki Xiężniczki, Xiężnej Kent.

Z gazet londyńskich widzimy, że Infant Dom Miguel wsiadł w d. 9. Lutego w Portsmouth na fregate portugalską Perole i o godzinie 1szłej z południa popłynął do Lizbony. Bryg portugalski el Tejo, angielskie okręty liniowe Ocean i Windsor, i fregata Briton, na której znajduje się nowy Poseł angielski przy dworze lizbońskim Sir Fr. Lamb, popłynęły wraz z Infantem.

Gazeta nadworna z d. 16. Lutego donosi o mianowaniu P. P. R. Addingtona, (dawniej król. Sekretarza przy Poselstwie w Zjednoczonych Stanach, potem jednego z Kommissarzy do zawarcia z temiż traktatu), na Posła przy Związku Niemieckim.

P. Peel, Minister spraw wewnętrznych zapowiedział d. 28. Lutego w Izbie Niższej wniosek dotyczący się złożenia Komissyi względem politycy w stolicy, na którą nieustannie wielkie zachodzą zażalenia.

Henry Parnell mianowany Prezydentem Wydziału skarbowego.

Z mowy P. Peel, przy wniosku do utworzenia Komitetu skarbowego, dowiadujemy się co następuje:

»W dniu 5. Stycznia 1816, dług ustalony Anglii, łącznie z dożywotniami rentami, wynosił 316 mil. 310,000 funt. szt.; d. 5. Stycznia 1823, 796 mil. 330,000 funt. szt.; d. 5. Stycznia 1828, 777 mil. 476,000 funt. szt.

»Procenta od długu ustalonego, łącznie

z dożywotniami rentami, czyniły w roku 1816 30 mil. 488,000 funt. szt.; w roku 1823, 28 mil. 596,000 funt. szt.; w roku 1828, 28 mil. 381,000 funt. szt.

»Co się dotycze nieustalonego długu, składającego się z rewersów Izby skarbowej, rewersów skarbowych Irlandzkich, z rewersów do wypełnienia deficit, tedy takowy czynił w roku 1816, 44 mil. 544 funt. szt.; w roku 1823, 42 mil. 209,000 funt. szt., a w r. 1828, 29 mil. 254,000 funt. szt.

Zatem dług ustalony zmniejszył się od r. 1816 o 38 mil. 835,000 funt. szt., a nieustalony o 9 mil. 770,000 funt. szt.

Wyplata rocznych procentów zmniejszyła się o 4 mil. 424,000 funt. szt.

Z Portsmouth wyszły okręty bombardjerskie Etna i Infernal do floty Admirała Kodringtona, a 9 okrętów przewozowych do Lizbony, aby zabrały pułki jazdy, i przewiozły do Anglii. (G. W.)

Francyja.

Król przyjmował w d. 22. Lutego Xięcia Poliguac, Posła Francuzkiego w Anglii, na prywatnem posłuchaniu; wieczorem wprzód miał Xiążę podobnie posłuchanie u Króla Jeżomości.

Na posiedzeniu Izby Deputowanych d. 22. Lutego przystąpiono do wyboru pięciu kandydatów, z których Król mianuje rocznego Prezydenta Izby. Ponieważ znajdowało się 364 Członków obecnych, przeto była potrzebna i zupełna większość 183 głosów. Gdy jednak żaden z kandydatów tejże większości nie otrzymał, ponieważ de la Bourdounaye miał 178, Gauthier 174, Royer Collard 168, Ravez 162, Kaźmierz Perrier 156, St. Aulaire 139, de Lastours 130, Sebastiani 129, de Berbis 106, Delalot 83, Hyde de Neuville 82, Xiążę Crussol 81, Noailles 63 i t. p., zatem na posiedzeniu 23. musiano przystąpić na nowo do głosowania. Kandydatami strony lewej byli: P. Gauthier, Royer Collard, Kaźmierz Perrier, St. Aulaire, Sebastiani. Kandydatami strony prawej: PP. Labourdonnaye, Ravez, Lastours, Berbis, Crussol. P. de Labourdonnaye, który miał 178 głosów, ctrzymał także głosy końca strony prawej; P. Ravez miał tylko 162 głosów, z czego okazuje się, że koniec strony prawej, czyli przeciw opozycyi, ma tylko 16 głosów.

Podług gazety Francuzkiej, wieczorem po posiedzeniu nastąpić miała między lewą stroną, zbiegami końca prawej strony i prawego środka ugoda, względem następujących pięciu kandydatów: Lewa strona: Royer Collard, St. Aulaire. Pra-

wy środek: Gauthier. Prawa strona: Delalot, Hyde de Neuville.

Na posiedzeniu w d. 23. po ukończonem *scrutinium* podzielone były głosy w sposobie następującym: PP. Delalot 212, Hyde de Neuville 206, Royer Collard 189, Gauthier 187, Kaźmierz Perrier 180, Ravez 167, de Labourdonnaye 154, de Lastours 139, de Berbis 117, de Crussol 89, Pardessus 46, Alexis de Noailles 40. Zatem Prezydent, starszy wiekiem ogłosił kandydatami do godności Prezydenta: PP. Delalot, Hyde de Neuville, Royer Collard, Gauthier i Kaźmierza Perrier. Izba uchwaliła, aby o tém uwiadomić Króla Jmci.

Król postanowieniem swoim z d. 27. Lutego zezwala na wydatki publicznego oświecenia na rok bieżący w summie 1 mil. 825,000 fr., i przeznacza takowej podział.

Nowy Minister handlu, P. St. Cricq, napisał pod d. 22. Stycznia do Izby handlowej i do Izby doradczej kunsztów i manufaktur Królestwa, list, w którym donosi onym o swoim mianowaniu i oznajmia, iż przez nowszą od Anglików powziętą instytucją rozpoznanie ustaw handlowych radzie królewskiej nastąpiło; że atoli interesa, które odtąd obcemi były dla biura handlowego, wymagały wspólnego środka, i z tego powodu utworzył Król Jmć nowe Ministerjum handlu i marynarki. Z największą troskliwością przekładał ón będzie Królowi objawione sobie w przyszłości życzenia i potrzeby handlu i spodziewa się najpomyślniejszych skutków z ich wzajemnego usiłowania. Wszakże zapominać nie należy, iż w prawodawstwie handlowem niemasz absolutnych zasad. Nie chcąc zupełnej wolności handlu, która dotąd była marzeniem nie do wykonania, ponieważ narody nie były w jeden naród połączone, potrzeba się z mądrością zbliżyć utworzeniu wolniejszego systemu; nakoniec żądano by za wiele po instytucjach ludzi, gdyby w rzeczach handlu, gdzie więcej, jak gdzie indziej interesa krzyżują się i spotykają, oczekiwać chciano skutku takowych przechodzącego granice załatwienia, jakie być może.

Monitor mówi: »Minister morski zdał Królowi raport o stanie rodziny Chorążego okrętowego Bisson, którego ojciec i matka zmarli, i tylko siostra żyje. Prawa i postanowienia dotyczące się pensyj oznaczają tylko ojców, matki i wdowy Oficerów upoważnionych do pensyi z powodu służby, którą krajowi uczynili. Atoli Król Jmć sądzi, że czyn bohaterski Chorążego Bisson zasługuje, aby rodzina jego ściągnęła uwagę Izby i upoważnił Ministra morskiego do przedłożenia projektu do prawa, mającego za przedmiot Pannie Bisson wyznaczyć nadzwyczajną pensją.«

Rząd wypisał liwerunek 600,000 kilogramów konopi z Departamentów północnych, mających być odstawionych do Brestu, 200,000 kilogramów dla Lorient, i 120,000 kilogramów dla Cherburga.

Akademija Francuzka w miejscu zmarłego Hr. Neufchateau wybrała w d. 21. Lutego P. Lebrun. Członków obecnych było 35; P. Lebrun miał 18, P. Ancelot 13, a P. Pongensville 3ch głosy.

W Ministerjum marynarki pod przewodnictwem P. Fouriera, jednego z nienastających Sekretarzy akademii umiejętności, mianowana została statystyczna Kommissyja dla zebrania wiadomości względem osad i należytego kierowania środkami dotyczącymi się takowych.

Xiążę Polignac wyjechał w d. 24. Lutego z Paryża do Londynu.

P. Stratford Kanning przybył z Korfu do Paryża, z chęcią udał się w dalszą podróż do Londynu.

Adres Izby Parów, podany Królowi w d. 14 Lutego, jest treści następującej:

«Traktat, który Wasza Królewska Mość z dwoma wielkimi Mocartwami zawarłaś, czyni nadzieję, że szczęśliwy pokój Francyi nie długo przez Wschód będzie zagrożony. Nauczona przykładem kilku wielkich Mocarstw, które często po walkach mniej krwawych na większe ofiary zezwalały, nie będzie się W. Porta nadal opierała bezinteresownemu i pokój na celu mającemu pośrednictwu trzech Mocarstw. Bandery ich pod tarzą sławy, spólnie pod Nawarynem wywalczonę, zgromadzą szczątki nieszczęśliwego ludu, którego pomoc wspaniałomyślna nauczyła, jak ma pokazać się godnym przeznaczonemu mu stanowiska, o które się dla nich domawia sprawiedliwość i ludzkość. Czy W. K. M. żadasz od kraju Afrykańskiego zadosyć uczynienia, czy wynagrodzenia szukasz na dalekich pułkulaach, w każdym razie, mądra przezorność Twoja, chroniąc handel od wszelkiego rodzaju napaści, gotuje żegludze na wszystkich morzach zupełne bezpieczeństwo. Dzieliliśmy N. Panie, Twój sposób myślenia o Pirenejskim półwyspie. Ofiary, do jakich Hiszpanija dała powód, będą mniej dotkliwe, gdy dobroć z sprawiedliwością, nauczona wzniostem przykładami Twojego wspaniałego Syna, owe rozruchy przytłumi, które nawet dla krajów sąsiedzkich są zgubne. W przywołaniu na powrót do ojczyzny wojsk Twoich, widzi Izba Parów z wdzięcznością ojcowski zamiar W. K. M. uwolnienia własnych poddanych od uciążliwego ciężaru, wynikającego z dalszego przebywania wojska w obcym kraju, i zarazem wstrzymania wzrostu długu, którego brzemień uczynić przemijającym, należyć musi do obowiązku honoru Hiszpańskiego. Jak to, co

W. K. M. o zewnętrznych stosunkach powiedzia-
 łość, zaspokajająca jest rzeczą, tak wyrazi W. K.
 M. o wewnętrznym stanie kraju, napelnily serca
 nasze najżywszemi nadziejami. Przyczyny, które
 wypadek pewnych podatków zmiennym czynią, są
 rzadko tego rodzaju, iżby zmniejszenie ostatnich,
 oznaką było nbytku źródeł publicznego bogac-
 twa. Rozważemy, N. Panie, z najdokładniejszą
 uwagą dokumenta, które nam przełożone będą.
 Po zgłębieniu okoliczności, którym przypisać na-
 leży przewyżkę wydatków, oczekiwać będziemy
 potrzebnych komunikacyj, dla zawiadomienia się
 o źródłach, których użytkowanie nie odpowie-
 działo ścisłej i roztropnej gospodarności, przez
 W. K. M. nakazanój. Wojsko chlubiące się wa-
 wrzynami, które uzbierało pod rozkazami wielce
 kochanego Syna Twojego, spogląda pełne zaufa-
 nia na Xiążęcia, trudniącego się jego sprawą, któ-
 ry, jak w radzie jest mądry, tak waleczny w boju.
 Utworzenie nowego Ministerjum, dowodzi, że
 W. K. M. handlem i przemysłem jeszcze pewniej
 się opiekujesz, a wzrost ich staje się dla rolnic-
 twa codziennie ważniejszym. Uznając wysoką mą-
 drość, która W. K. M. skłoniła do powierzenia
 instrukcy publicznej i spraw duchownych oddziel-
 nym administracyjom, uważać będzie Izba zawsze
 za obowiązek, odpowiedzieć ile możności w przed-
 miotach tak ważnych, życzeniom W. K. M. Mocno
 przekonani, że W. K. M. utrzymać chcesz
 ciągle w mocy akt Swego N. Brata, winszując so-
 bie wierni poddani Twoi, Parowie Francyi, że
 mają szczęście być pierwszymi tłumaczami powsze-
 chnej radości, którą sprawiło przyrzeczenie stoso-
 wan a coraz bardziej praw do Konstytucyi. Roz-
 wiązanie wielkich pytań, któremi się W. K. M.
 zajmujesz, stanie się tym sposobem nierównie łat-
 wiejsze: któryż Francuz nie będzie się ubiegał
 odpowiedzieć jak najgodniej głosowi Monarchy,
 który wzywa prawdy, jako potrzeby i praw, będą-
 cych oprócz Boga, najpewniejszą Tronów pod-
 porą?«

W d. 11. Lutego w Paryżu, w domu przy
 ulicy *rue neuve de Berry*, gdzie 150 osób ze-
 brało się na bal, śród kontradansu zapadł się su-
 fit sali; 30 osób zostało ciężko ranionych, lecz
 nikt nie zginął. (G. W.)

Kuryjer Francuzki, do pierwszej wiadomo-
 ści o nwięzieniu P. Blacque, Redaktora Spekt-
 tera Wschodniego, na rozkaz Zastępcy Francu-
 zkiego Konzula w Smyrnie, dodaje następującą
 uwagę: »Trudno jest wierzyć w rzeczywistość
 tego środka, który w wykonaniu swojem miałby
 coś Toreckiego.« (D. A.)

Zjednoczone Niderlandy.

Na posiedzeniu drugiej Izby Stanów Jene-
 ralnych w d. 20. Lutego, oznajmiono tymże przez
 Poselstwo król., iż Król Jmć cofnął 4ty i 7my
 tytuł Iszej księgi kodeksu cywilnego, aby je no-
 wemu poddał rozpoznaniu. Poczem przystąpiono
 do rozpoznania zgięj księgi tegoż kodeksu, któ-
 rój 1szy tytuł przyjęto 72 głosami przeciwko 1;
 zgi przyjęto 54 przeciwko 22, a 3ci 67 przeciw-
 ko 10 głosów.

Listy z Batawii z d. 23. Paźd. r. z. dono-
 szą, że Jeneralny Kommissarz, w skutek przesad-
 nych żądań buntowników przewódzey Dipone-
 goro, zerwał zawieszenie broni i rozpoczął kro-
 ki nieprzyjacielskie. Z raportu Jenerała-Leitnanta
 van Geen, w Październiku datowanego, zdaje się
 wypływać, że Sułtan mianował innego Pełnomo-
 cnika do rozpoczęcia na nowo układów, które
 jednakże podług doniesienia Putkownika Nahuys,
 znowu zerwane zostały. — Jeneralny Kommissarz
 wydał dalej rozkaz, aby do każdego oddziału woj-
 ska dodać po kilku duchownych Jawańskich, któ-
 rzyby lud oświecili, że rząd Niderlandzki nicze-
 go bardziej nie pragnie, jak przywrócenia poko-
 ju. — Pewien Dziennik Angielski donosi z d.
 15. Października, że mieszkańcy Samarangu od-
 nieś mieli znaczne korzyści nad wojskiem Nider-
 landzkiem, jednakowoż wiadomości tej nie po-
 twierdza *Times*, której doniesienia do d. 28. Pa-
 ździernika sięgają. (D. A.)

Niemcy.

Król Jmć Bawarski raczył przed kilką doiami
 dać pożegnawcze posłuchanie będącemu dotąd na
 jego Dworze Angielskiemu Postowi, Sir Brook
 Taylor, a w d. 25. Lutego przyjął list wierzy-
 telny z rąk mianowanego przez Króla Jmć An-
 gielskiego onegoż następcy, Lorda Erskine, Para
 Angielskiego.

Postanowieniem Król. z d. 24. Lutego po-
 siedzenie Stanów Bawarskich przedłużone zostało
 do d. 30. Kwietnia b. r. (G. W.)

Rossyja.

W Moskwie panują od niejakiego czasu cho-
 roby katarowe, które z krupem mniejszego ste-
 pnia mogą być porównane. Wzięty początek o-
 hoto d. 2. i 3. Stycznia i zdaje się, że dotąd za-
 ledwie 10tą część ludności minęły. W ostatnich
 dniach przed Bożem narodzeniem (d. s.) dopiero
 po raz pierwszy pokazały się te choroby; w post-
 liczba chorych powiększała się, prawie aż do d.
 20. Stycznia. W okresie, gdy zimna powiększy-
 ły się (od d. 13. do d. 18. Stycznia) bywały
 przypadki plenary, na które potrzeba było pu-
 szać krew. (D. A.)